

คม·ชัด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4171 วันศุกร์ที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2556 หน้า 21

รู้จักมะเร็ง

นพ.วีรฤดี อิมสารานู

ตัวเหลือง จาก มะเร็ง

ภาวะตัวเหลืองเป็นอาการแสดงที่พบได้บ่อยในหลายโรคที่มีมากมายหลายสาเหตุ แต่ 3 สาเหตุหลักที่พบบ่อยคือ หนึ่ง ตัวเหลืองจากเม็ดเลือดแดงแตกตัวง่ายกว่าปกติ เช่น โรคเลือดจางธาลัสซีเมีย สอง ตัวเหลืองจากเซลล์ตับถูกทำลาย เช่น โรคตับอักเสบจากสาเหตุต่างๆ และสาม ตัวเหลืองจากท่อน้ำดีมีการอุดตัน

จุดสังเกตอาการตัวเหลืองในระยะเริ่มต้นคือดูที่ตาขาว โดยการให้มองลงด้านล่าง ถ้าตาขาวเปลี่ยนสีเป็นเหลืองโดยเริ่มจากเหลืองอ่อนๆ นับวันก็เหลืองมากขึ้นๆ และถ้ามีอาการอื่นที่สำคัญคือมีอาการคันตามตัวมากขึ้น มีปัสสาวะสีเข้มขึ้น อุจจาระสีซีดลงตามระดับความเหลืองที่

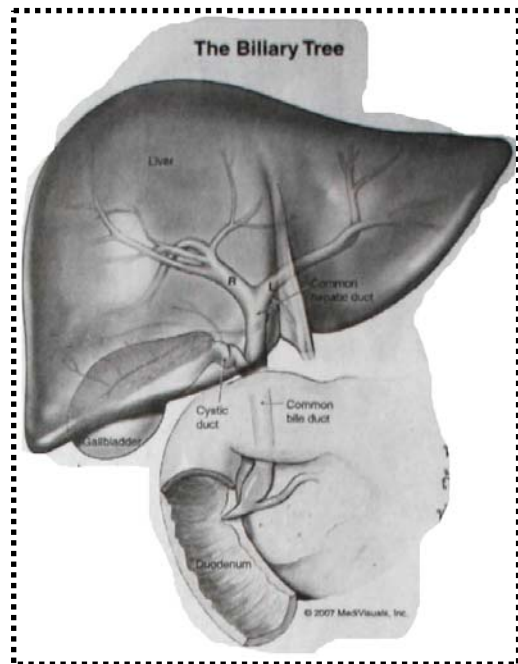

มากขึ้นแล้วก็จะให้สงสัยเลยว่าอาจจะ มีท่อน้ำดีอุดตันเกิดขึ้นไว้ก่อน แต่จะเกิดจากโรคอะไรนั้น ที่พบบ่อยที่เป็นสาเหตุของการอุดตันก็มี 2 สาเหตุคือนิว

ในท่อน้ำดีร่วมและมะเร็ง ถ้าเป็นการอุดตันจากนิ่ว ส่วนใหญ่อาการเหลืองอาจมีช่วงที่เหลืองน้อยลงได้เอง เรียกว่าอาจมีอาการตัวเหลืองเป็นๆ หายๆ จากการที่นิ่วอาจมี

การกลิ้งไปกลิ้งมาในท่อน้ำดี ทำให้น้ำดีไหลผ่านได้บ้างและระดับความเหลืองมักไม่มากเท่าจากมะเร็ง ในขณะที่ถ้าเป็นจากมะเร็ง ส่วนใหญ่เมื่อเหลืองแล้วจะมีแต่เหลืองมากขึ้นๆ โดยลำดับ

มะเร็งที่เป็นสาเหตุของภาวะตัวเหลือง นอกจากมะเร็งท่อน้ำดี มะเร็งตับทั้งที่เกิดจากเซลล์ตัวเองหรือมะเร็งจากอวัยวะอื่นที่กระจายมาที่ตับและมีการกดเบียดท่อน้ำดีร่วม ยังมีมะเร็งส่วนหัวของตับอ่อน มะเร็งเนื้อเยื่อบริเวณรูเปิดของท่อน้ำดีร่วม มะเร็งลำไส้เล็กดูโอดินัม ส่วนที่สอง และมะเร็งท่อน้ำดีร่วมส่วนปลายทั้ง 4 มะเร็งนี้ก็เป็กลุ่มมะเร็งที่มักเกิดขึ้นบริเวณท่อน้ำดีส่วนปลาย

ส่วนการรักษาก็ขึ้นกับว่าจำนวนก้อนและตำแหน่งของก้อนเนื้องอกที่อุดตันท่อน้ำดี ถ้ามีแค่ก้อนเดียวก็มีโอกาสผ่าตัดเอาออกได้มากกว่าที่มีหลายก้อน แต่ถ้าตำแหน่งที่มีการอุดตันอยู่สูงบริเวณท่อน้ำดีร่วมแถวขั้วตับ การผ่าตัดก็มักจะยุ่งยากมากกว่า

(ต่อด้านหลัง)

เพราะอาจต้องมีการตัดเอาเนื้อตับออกด้วย ถ้าตำแหน่งอุดตันอยู่บริเวณท่อน้ำดีร่วมส่วนกลางก็ไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร แต่ถ้าตำแหน่งที่มีการอุดตันอยู่บริเวณท่อน้ำดีร่วมส่วนปลายก็ต้องตัดเอาหลายอวัยวะออกไปพร้อมกัน เช่น กระเพาะอาหารส่วนปลาย ลำไส้เล็กส่วนต้น ท่อน้ำดีร่วมและส่วนหัวของตับอ่อนออกทั้งหมด ถ้ามะเร็งลุกลามไปมากแล้วก็อาจทำได้แค่เพียงทำผ่าตัดหรือใส่ท่อระบายน้ำดีโดยไม่ต้องผ่าตัด เพื่อไม่ให้เนื้องอกอยู่ในตับจนทำให้การทำงานของตับที่มีมากมายหลายหน้าที่ต้องเสียไปและยังช่วยลดความทรมานจากอาการคันที่เกิดจากน้ำดีมาจับที่ผิวหนังที่ยาแก้คันอะไรก็มักจะเอาไม่ค่อยอยู่

รู้อย่างนี้แล้วไม่ว่าจะเป็นคนปกติหรือผู้ป่วยมะเร็งของอวัยวะใดก็ตาม ถ้าเริ่มมีคนที่กว่าตัวเหลือง ก็ลองสังเกตตาขาวตัวเองดู ถ้าสงสัยว่าตาเหลืองแล้วละก็ อย่าชะล่าใจรีบไปพบแพทย์ ตรวจสอบเสียก่อนเพื่อความสบายใจเพราะมีมากมายหลายโรคที่มีอาการตัวเหลืองเป็นอาการเริ่มต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นมะเร็งเสมอไป แต่ถ้าโชคร้ายเป็นมะเร็งก็ไม่ต้องตกใจ ตรวจสอบรู้ก่อนรีบรักษาก่อนมีโอกาสรักษาหายขาดสูงนะครับ...
เชื่อผมสิ